

Lázár Ervin

FRUKKANCS

Ríz Tejbeg, a norgol óriás

Frukkancs hazajött az óvodából.

A tekintete mord, a szájszöglete zord.

Nem kétséges, már megint az a fránya tejbegríz!

– Ma is? – kérdeztem együttérzőn.

– Ma is. Minden áldott nap. Pénteken, hétfőn, csütörtökön és ma is.

– És kedden?

– A keddet kifelejtettem?

– Ki.

– Kedden is.

Valljuk be, ez tragédia. Még akkor is, ha valaki szereti a tejbegrízt. Ha meg nem szereti, még rágondolni is rossz. Márpedig Frukkancs nagyon nem szereti. Ha a kedd nem is mindig jut eszébe a napok felsorolása közben.

– A többiek biztos szeretik a tejbegrízt – próbálok menteni a helyzetet.

– Utálják.

– Mind?

– Mind.

– Az nem létezik, hogy senki se szeresse.

– Hát az egy Demeter. A Demeter szereti.

Ajaj, így még rosszabb. A hajhúzás, játékelvevős, verekedős Demeter szereti. Itt tenni kell valamit.

– Ez biztos egy tejbegrízes maffia – mondom elgondolkodva.

– Kinek a fia?

– A Maffinak.

– Az igaz is – mondja élénken Frukkancs. – Az van a tartálykocsira írva.

– Micsoda?

– Hogy Maff és fia.

– De hiszen nem is tudsz olvasni.

– Te mondtad, hogy az van ráírva!

- A tartálykocsit is én mondtam?
- Azt én mondom. Minden nap azzal a tartálykocsival hozzák a tejbegrízt, amiről azt mondtad, hogy az van ráírva, hogy Maff és fia. Akkora tartálykocsi, hogy alig fér be az óvoda utcájába. Az eleje már az óvodánál van, és a vége még át se jött a vasúti átjárón.
- Akkor az több mint kétszáz méter.
- Igen, annyi méter. És olyan magas, mint az a ház, amiben a Demeter nagymamája lakik.
- De hiszen az több emeletes.
- A tartálykocsi is több emeletes. Ha jön, zászlós emberek integetnek előtte, és megállítják a többi autókat, mert csak egyedül fér el az utcában.
- És az van az oldalára írva, hogy Maff és fia?
- Hányszor mondjam?! És amikor odaér az óvoda elé, bedugnak egy vastag csövet az ebédlő ablakán és kinyitják a csapot, és zsi és zsiú és tritty-trotty, özönöl a rémes tejbegríz. Tele, tele, minden tele tejbegrízzel.
- Csak úgy a padlóra?
- Csak úgy. Térdig ér a tejbegríz, a székek alig látszanak ki belőle.
- És akkor?
- És akkor meg kell enni.
- Na, ne mondd!
- De igenis, mondom!
- Én nem enném meg!
- Aki nem eszi meg, nem kap levest.
- A levest a tejbegríz után kapjátok?
- Igen.
- Azt is a padlóra?
- Nem, azt tányérban.
- A leves jó?
- Jó. Azért esszük meg a tejbegrízt, hogy kapjunk levest. Kivéve a Demetert. De én már nem bírom tovább. Tudnál valamit csinálni?
- A helyzet nem egyszerű – mondtam elgondolkodva. – Ez a Maff és fia nyilván két veszélyes bűnöző, akik fondorlatos módon elrabolták a világ összes tejbegrízét. És most drága pénzért eladják az óvodának. Egyáltalán nem érdekli őket, hogy ki szereti a tejbegrízt és ki nem. Arra meg egyszerűen füttyülnek, hogy aki nem eszi meg a tejbegrízt, az nem kap levest. De sebaj, majd megtaníttjuk őket kesztyűbe dudálni!

- Hogyan?
– Megállítjuk a tartálykocsit.
– Mondtam, hogy akkora, mint egy hegy. És ott legyeznek előtte a zászlós emberek.
– Ugyan, mi az nekünk. Majd a barátom segít.
– A Pisti?
– Nem a Pisti, hanem Ríz Tejbeg, a norgol óriás.
– Óriás?
– Az bizony, a feje búbja olyan közel van a naphoz, hogy a meleg ellen kénytelen állandóan szalmakalapot viselni.
– És mikor jön?
– Már itt van.
– Nem látom.

– Mert láthatatlan. Csak akkor látni, ha szükség van rá. De akkor se nagyon. Azért mindig itt van. Az egyik lába Norvégiában, a másik Mongóliában. Ha lehajol, éppen keze ügyében lesz az óvoda.

Másnap délben lesbe álltunk a Laci bolt előtt. Azért ott, mert az majdnem szemben van az óvodával. Ebéd előtt pár perccel megjelent a kanyarban a böhöm tartálykocsi. Lengettek a piros zászlósok, leállt a forgalom. Hajtogatta, törögette az utcát szegélyező fák ágait a hasas jármű oldala. Rajta a fölirat: MAFF és FIA.

Elkiáltottam magam.

– Ríz Tejbeg!

És akkor odafönn megmozdult valami. Egy eget beterítő felhő, egy világméretű árny. Áttetsző volt, de jól láttuk, hogy szalmakalapot visel.

Ríz Tejbeg, a norgol óriás, aki, mint tudjuk, régi jó barátom, előrehajolt, és a mutatóujját letette az út közepére. Akkora mutatóujja volt, mint a Mátyás templom tornya. Nosza, több se kellett a piros zászlósoknak, futottak szerteszét. A tartálykocsi nagy zökkenéssel megállt, Maff és fia lóhalálában kiugrottak a vezetőfülkéből és usgyi, az ellenkező irányba. Szedték a lábukat. Ríz Tejbeg a mutatóujja meg a hüvelykje közé csipentette a tartálykocsit, mint egy cserebogarat, fölemelte, alig láttuk, olyan magasra, a repülőgépek utasai biztos el-tátották a szájukat a meglepetéstől, ni csak, itt repül egy tartálykocsi. De nem sok idő maradt a meglepetésre, mert Ríz Tejbeg, a norgol óriás teleszívta levegővel a tüdejét, kinyitotta a tartálykocsi födelét és belefűjt.

No még olyat! Mint a gejzír, tört elő a kocsiból a tejbegríz, betértette az eget és hulldogálni kezdett lefelé. Hullott, hullott a tejbegríz. Bemenekültünk előle a Laci boltba. Ott meg éppen bementa a rádió, hogy általános tejbegrízhullás kezdődött mind a hat világrégen, a Keleti-Alpokban és a Kilimandzsárón már síelésre alkalmas a tejbegríz. Mauritániában meg majdnem eltemetett egy tevekarávánt, de szerencsére a tevék szeretik a tejbegrízt és hamar fölfalták, így aztán különösebb baj nem történt.

Maff meg fia, akik persze nem tudtak bemenekülni a Laci boltba, jól megjárták. Az öreg Maff még hagyján, mert volt rajta kalap, de a fia hajadonfótt volt, csupa ragacs lett a bozontos haja. Most aztán moshatja a fejét ítéletnapig. Úgy kell neki, nem?

Tótágas

Frukkancs hazajött az óvodából.

– Képzeld, Apu – azt mondja –, a Demeter nagymamája nem tud kézen járni.

– Szinte hihetetlen – mondtam én.

– Pedig nem tud és nem tud!

– Hacsak nem rosszindulatú rágalomról van szó. Gyere, győződjünk meg róla személyesen.

Elindultunk. Demeter nagymamája egy lila házban lakik az Árusok utcájában, ott is a harmadik emeleten. Fölbaktattunk. Megkerestük az ajtót, szép rajzolt betűkkel az állt rajta: DEMETER NAGYMAMÁJA.

Becsöngettünk.

– Rögtön, rögtön – hallatszott belülről Demeter nagymamájának a hangja, és ami igaz, igaz, elég sokat matatott odabent a zárral. De aztán kitérült az ajtó. Na persze, hogy sokat matatott, hiszen lábbal nyitotta az ajtót, mert amúgy kézen állt.

– Ne haragudjatok – mondta –, éppen sétálni megyek. Ha van kedvetek, tartsatok velem.

Kézen járva kijött az ajtón, a lábával becsukta, és elindult lefelé a lépcsőn.

– Akkor ehhez mit szólsz – kezdtem mondani Frukkancsnak, de Demeter nagymamája félbeszakított.

– Nem hallom, miről beszéltek. Nagyon magasan vagytok.

Igaz is, gondoltam, és átváltottam kézenjárásba, hogy könnyebben meg tudjuk beszélni az ügyet.

– Miről beszéltek? – kérdezte Frukkancs.

– Nem értjük, mit mondasz, gyere közelebb.

Ő is átváltott kézenjárásba.

Így sétáltunk ki a kapun. Éppen ott állt egy rendőr.

– Hát maguk? – kérdezte, de persze, hogy nem értettük. Hogy képzeled, hogy olyan magasról beszél velünk. Kénytelen volt kézállásba ereszkedni. Hopp, kipottyant a tokjából a pisztolya, a földre esett a derékszíjába tűzött bilincs, a gumibotja, a bicskája és az aprópénze, a mellényzsebéből meg egy fénykép lebegett lefelé, a világszerte keresett hétpróbás csirkefognokot, Baramburác Bumburácit ábrázolta. Csatt a pisztoly, csett a bilincs, a csirkefognok fényképét meg vitte a szél. Mondtuk, hogy sétálunk. Ja, az más, mondta a rendőr és engedélyt kért, hogy velünk sétálhasson ő is. Mitőlünk! A következő járókelő már nem is kérdezett semmit, kézenjárásra váltott, nem érdekelte, hogy közben a zsebórája, a mobiltelefonja és az összes aprópénze az aszfaltra potyog.

Na, így ballagtunk, vagy hogy is kell mondani, kézlagtunk az utcán és hipp-hopp minden szembejövő kézenjárásra váltott, micsoda látvány, a lányok boldogan sikogattak, mert a nyakukba esett a szoknyájuk, a fiúk rikogattak, ki tudja, miért. Potyogtak a fémpénzek, a tollak, a rúzsok, a mobiltelefonok, a fésűk, a pénztárcák, a havibérletek, az igazolványok, az öngyújtók, a kulcszomók, a zsebnaptárak, a vickek és a vackok. Mire a Kálvin térre értünk, már kézen járt az egész város. Ott jött velünk szemben Duzma úr, a köszvényes szomszédom, aki már hetek óta nem tudott kijönni az utcára, annyira fáj a lába. Most meg boldogan kézenjárt, fájós, pirosra dagadt lába bütykét kellemesen helyezte a szellő.

– Ha én ezt korábban tudom! – rikoltotta kéjjel.

Na persze, honnan tudta volna?!

Nicsak, és mit kiabál ott az az ember?

– Ezt a képemet kerestem hetek óta, csakhogy megvan!

Alighanem Baramburác Bumburác volt, a hétpróbás csirkefognok. De ki törődik ilyen szép napon Baramburác Bumburáccal. Sétáltunk ünnepi jókedvben, ünnepi jókedvben kézen járt az egész város a sok kipotyogtatott encsem-bencsem között. Láberdő meredt az ég felé. A madarak bizonyára nem értették félre.

Déltájban már az a hír járta, hogy valamilyen különös oknál fogva Párizsban, Londonban, Bogotában és Bujumburában kézen járnak az emberek. Naná, még hogy különös ok!

– Gyere – mondtam Frukkancsnak –, menjünk le az aluljáróba, hátha ott találjuk a kedves ismerősömet.

Hát ahogy megyünk lefelé, kipottyant valami a zsebemből.

– Kiesett valami a zsebedből – mondta Frukkancs.

– Csak ez a kis mese a kézenjárásról. Nem számít, ördög vigye!

– Inkább angyal vigye! – mondta Frukkancs.

Igaz is, angyal vigye! De azt többé senki se merje mondani, hogy a Demeter nagymamája nem tud kézen járni.

(Lyukasóra, 2002/5.)